

"Ve keza o kalbin öyle bir kabiliyeti vardır ki, bir harita veya bir fihriste gibi bütün âlemi temsil eder. Ve Vâhid-i Ehad'den başka merkezinde bir şeyi kabul etmiyor. Ebedî, sermedî bir bekadan maada bir şeye razı olmuyor." İzah?

Haritadaki bir nokta, bir şehri temsil eder, bir kitabın fihristinde yer alan bir konu başlığı kitaptaki o konunun tamamını temsil eder.

Uluslararası bir toplantıya ülkesi adına katılan bir kişinin o ülkeyi temsil etmesi gibi, insanın hafızası levh-i mahfuzu temsil eder, ruhu âlem-i ervâhı, hayali âlem-i misâli temsil eder.

İşte bütün âlemleri temsil eden o kalb, bu âlemlerden hiçbirisiyle tatmin olmaz. O ancak bütün âlemlerin sahibi ve Rabbi olan Vâhid-i Ehad'e iman ve teslim ile tatmin olur.

Onun gayesi, bu fâni eşyayla bir süre birlikte olmak değil, ebedi ve sermedi bir bekadır, cennetteki ebedi saâdetdir.